

[Kirkeministeren.]

af professor H. N. Clausen. Jeg vil gøre opmærksom på denne klare formulering, hvis jeg må tillade mig at citere:

„Navnet „statskirke“ betegner en sådan forfatning af kirken og det kirkelige liv, hvorefter kirken hviler på et ligeartet grundlag med staten, hvorefter det kirkelige liv er indflettet i statslivets former, hvorefter staten påtager sig at opretholde og beskytte kirken ved positive foranstaltninger. . . Når man derimod betegner kirken som en „folkekirke“, da er det nærmest en historisk kendsgerning, som udtales, den nemlig, at en vis kirke, en vis form for trosbekendelse, står i et vist særegent forhold til folket, som bor og bygger i landet, at folket i sin helhed føler sig hendraget til den.“

Altså ved den frie forfatning i 1849 ophævedes den danske statskirke. Staten som sådan blev i religiøs henseende neutral. Der er absolut ingen forbindelse mellem den enkelte borgers kirkelige tilhørighed eller personlige tro og hans borgerret og -pligt. Vi fik, hvad man kalder et sækulariseret, et verdsliggjort, samfund, og dette er i et folkestyre et umisteligt gode; ingen sammenfiltrering af ideologi og statsmagt, frit at tænke, tro og tale.

Men det blev fastslået i grundloven, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten. Ikke fordi staten i sig selv principielt foretrækker det ene kirkesamfund fremfor det andet, men simpelt hen fordi befolkningen stadig i sin store helhed, man kan måske ikke i dag sige føler sig hendraget til den, men i hvert fald er medlem af den, skønt der måske er mere om den gamle vending, end man måske tænker sig.

Statsstøtte består jo dels i en vis økonomisk støtte, dels i, at der i den danske skole meddeles kristendomsundervisning, og dels i helligdagslovgivningen. Mig forekommer det rimeligt og naturligt, at helligdagslovgivningen ændres gennem tiderne. Det forekommer mig, at det lovforslag, den højtærede justitsminister her har fremsat, er, jeg havde egentlig noteret besindigt, men jeg kan sige rimeligt og frisindet. Jeg mener, at man kan selvfølgelig diskutere enkeltheder i udvalget, men den egentlige respekt for helligdagene fødes nu engang ikke af

lovgivningen, men af styrken i menneskenes tro og overbevisning.

Til sidst vil jeg gerne sige, at spørgsmålet om, hvorvidt store bededag skal ophæves eller eventuelt flyttes, skal der ikke tages initiativ til i hvert fald i kirkeministeriet. Det må der være rejst krav om i det, man forstår ved kirkens indre rum.

Albertsen: Jeg forstår på den sidste bemærkning, som den højtærede kirkeminister fremkom med med henblik på det problem, som de øvrige ærede ordførere ligesom undertegnede rejste om at flytte store bededag, at det var et andet forum, der skulle tage stilling dertil. Jeg vil alligevel mene, at det kunne være nyttigt, om vi kunne drøfte spørgsmålet i udvalget og finde frem til en klaring. Jeg forstod på de bemærkninger, der i øvrigt faldt, at der var en vis sympati derfor, ja, vel også et betydeligt flertal derfor, og så må der vel også kunne findes en vej frem.

Der var en ting, der undrede mig betydeligt, ikke mindst hos venstres ordfører, det ærede medlem hr. Vagn Bro. Jeg kunne forstå på det ærede medlems bemærkninger, at han ligesom andre ærede ordførere og undertegnede også har kigget lidt i det, der er sket ved denne lovgivnings behandlinger på tidligere tidspunkter. Her ser man det karakteristiske, at en betydelig organisation her i landet, nemlig Den personlige Friheds Værn, ved tidligere lejligheder har haft en overordentlig positiv indstilling med hensyn til en revision af denne lov, og derfor lægger jeg ikke skjul på, at det gjorde et betydeligt indtryk på mig, da jeg blev klar over, at det var det ærede medlem hr. Vagn Bro, der skulle være venstres ordfører. Det gav mig anledning til optimisme med hensyn til en tilslutning. Men denne optimisme er nu gjort til skamme.

Hvad angår det, som der blev sagt om den katolske kirke, tror jeg at det ærede medlem har misforstået mine bemærkninger, idet jeg kun nævnte, at der i katolske lande ikke var nogen lovgivning om det pågældende spørgsmål. Jeg sagde ikke, at det skulle være mønster for os. Derfor var den konklusion, det ærede medlem drog, i og for sig ikke relevant.

Jeg vil også gerne understrege den bemærkning, den højtærede justitsminister